

Emberi Erőforrások Minisztériuma

Speciális Gyermekotthoni Központ Általános Iskola és Szakiskola,

Zalaegerszegi Gyermekotthona

8900 Zalaegerszeg, Posta u. 144. Pf.: 177.

Telefon: 92/599-392, 92/599-395, Fax: 92/599-391

E-mail: titkarsag.zegispeci@z-net.hu

**EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTÉRIUMA
SPECIÁLIS GYERMEKOTTHONI KÖZPONT,
ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS SZAKISKOLA,
ZALAEGERSZEGI GYERMEKOTTHONA**

SZAKMAI PROGRAM

2016.

Tartalomjegyzék

Az intézmény jogállása.....	3. oldal
I. Az ellátottakról általában.....	4. oldal
II. Feltételrendszer.....	5. oldal
III. Nevelési feladatok.....	6. oldal
IV. Rekreációs szolgáltatások.....	12. oldal
V. Egészségügyi és étkeztetési szolgáltatások.....	12. oldal
VI. Jutalmazás, büntetés elvei.....	13. oldal
VII. A családdal való kapcsolattartás.....	13. oldal
VIII. Elbocsátás az otthonból.....	14. oldal
IX. Utógondozói ellátás.....	14. oldal
X. Gyermekotthon kapcsolatrendszere.....	15. oldal
XI. Dokumentáció.....	15. oldal

Az intézmény jogállása

Elnevezése: Emberi Erőforrások Minisztériuma
Speciális Gyermekotthoni Központ Általános Iskola és Szakiskola,
Zalaegerszegi Gyermekotthona

Címe: 8900 Zalaegerszeg, Posta út 144. Pf.: 177.

Jogi státusza: Telephely

Székhely: EMMI Speciális Gyermekotthoni Központ, Általános Iskola és Szakiskola

Címe: 2500 Esztergom Budai Nagy Antal u.28.

Gyermekotthon hatásköre: országos

Férőhelyek száma: 48 fő

Jogi képviseletét az intézményvezető, az intézményvezető-helyettes, illetve az általa megbízott személy látja el.

A gyermekotthonba történő felvétel szabályait az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (továbbiakban gyermekvédelmi törvény), illetve a 46/2003. (VIII.08.) ESZCSM rendelet szabályozza.

Tevékenységi köre

A gyermekotthonunk annak a 12. - kivételesen indokolt esetben 10. életévét betöltött gondozott gyermeknek biztosít speciális ellátást, akinek gondozási helyéül a gyámhivatal - az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság szakvéleménye alapján - a Zalaegerszegi Gyermekotthont jelölte meg.

Feladatköre

Általános feladatok

- a gyermekekről való személyes gondoskodás
- általános iskolai és szakmai képzés segítése
- az önellátás készségszintű elsajátítása
- az életkori sajátosságoknak megfelelő szociális
- készségek kialakítása
- kulturális identitás elősegítése.

Speciális feladatok

- sérülés-specifikus szakellátás, melynek vezető tünete a súlyos, erőszakos cselekmények elkövetése,
- disszociális fejlődésirány, kísérő tünetként pedig megjelenik a neurotikus, illetve pszichotikus állapot,
- pszicho aktív szerek használatát követő rehabilitáció,
- tanulási zavarok korrekciója,
- primér, szekunder prevenció,
- reszocializáció (kapcsolatrendszerbeli problémák, viselkedési és teljesítményzavar stb.).

1970 óta viselkedésükben, tanulmányi előmenetelükben zavart, illetve elmaradott fiatalok rehabilitációjával, rehabilitációjával foglalkozó intézmény. A gyermekvédelmi törvény, valamint a 46/2003. (VIII.08.) ESZCSM rendelet hatálybalépését követően mind az ellátottak számában, mind az ellátás tartalmában megváltozott.

Nevelteink elhelyezése a törvényi feltételeknek megfelelő szinten, megfelelő körülmények között történik. A működési engedély határozatlan időre szól.

I.

Az ellátottakról általában

A speciális gyermekotthon az ideiglenes hatállyal elhelyezett, nevelésbe vett, beilleszkedési, magatartási és tanulási zavarokkal küzdő, 12 életévét - kivételesen indokolt esetben 10. életévét - betöltött, kötődési és önértékelési deficiteket mutató, valamint a gyámhatóság által utógondozói ellátásba vett, de 24, illetve - ha felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytat -, 25. életévüket meg nem haladó fiúk bentlakásos otthona.

Viselkedési zavaraik fő oka az akadályoztatott anya-gyermek kapcsolaton kialakult neurotikus fejlődésirány, amely ideges és pszichopátiás tünetekben realizálódik. Viszonyulásuk a társadalmi normákhoz deviáns, hajlamosak pótcselekvések elkövetésére.

Személyiségállapotuk következtében - életkori átlagukhoz viszonyítva - jelentős elmaradás mutatkozik tanulmányi előmenetelükben, amely a későbbiekben munkavállalói illetve szocializációs gátként jelenik meg. Identitásuk zavart, kialakulatlan.

Korábbi környezetükben az irányukba támasztott követelményrendszereknek megfelelni nem tudtak, frusztrálódtak. Személyiségük fejlődésének zavarai emocionális labilitásban, teljesítményproblémákban, figyelemzavarban, disszociális viselkedés tendenciákban nyilvánultak meg.

Ezen tünetek jelentős illeszkedési zavarokat, tanulmányi munkájuk elmaradását s kriminális veszélyeztetettséget is jelentenek.

Felvétel az otthonba

Az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság szakmai véleménye alapján - a gyámhivatal határozatának megfelelően - fogadja be a fiatalokat gyermekotthonunk. A zavartalan beutalás érdekében az intézmény rendszeresen tájékoztatja a Bizottságot a megüresedett férőhelyek számáról, a nem teljesített befogadásokról várakozó listát vezet. Amennyiben a gyermekotthon a várakozó listán szereplő gyermekeket fogadni tudja, értesíti a törvényes képviselőt, illetve a gyermekvédelmi szakszolgálatot.

Az intézetbe kísértést követően a növendékügyi előadó átveszi a gyermek dokumentumait - jegyzék szerint, az esetleges hiányosságokról feljegyzést készít, az ellátott adatait rögzíti a KENYSZI - bc. A nevelővel közösen leltárt készítenek a gyermeknek az intézménybe hozott tárgyairól. A házirend által tiltott eszközöket a kísérőnek visszaadják. A köröző lap elkészítését követően a gyermeket a befogadó egységbe kísérik, ahol az orvosi, pszichológiai és pedagógiai kiegészítő vizsgálatok készülnek.

A vizsgálatok eredményeként felvázolódik az egyéni probléma profil, amely a terápiás munka alapját képezi, és illeszkedik az egyéni gondozási nevelési tervhez (GH-1).

II.

Feltételrendszer

II/A.

Tárgyi feltételek

Az intézményben öt kiscsoportos terápiás egység (probléma típusoknak megfelelő elkülönítésben), valamint egy befogadó csoport biztosítja az elhelyezést.

A terápiás egységekben a 8 ellátott kétágyas szobákban kerül elhelyezésre, a lakrészek felszereltsége megközelítően modellálja a családi környezetet. Minden csoportban önálló konyha került kialakításra, amely az ellátáson túlmenően gyakorlási célokat is szolgál.

A közösségek önálló gazdálkodási és pedagógiai egységként funkcionálnak, részeként a speciális otthonnak. Minden csoport rendelkezik az önálló élettér kialakításához és fenntartásához szükséges felszerelésekkel. A szakmai program megvalósításának egy színteréként a közösségek részére konyhakertet biztosítottunk.

A preventív, izolációs terápiás szükséglet, valamint a nevelési felügyelet intézkedésének megvalósításához az e célra speciálisan kialakított helyiségeket (biztonsági elkülönítő, izolációs szoba) hoztunk létre. A helyiségek biztosítják az ön-és közveszélyes állapotok kezelését, az irányított inger- válasz reakció vizsgálatát, illetve a magányélmény szükségletének kielégítését.

A tornaterem - kondi-szobával kiegészülve - biztosítja az időjárástól független testmozgás lehetőségét, a fizikális terhelés személyre szabottságát.

A sportpálya jobb kihasználásával ösztönözhetővé válnak ellátottaink a nagy-mozgásos feladatok, labda-játékok, és a játékkal kapcsolatos szabályok gyakorlására.

A számítógépes ismeretek átadása és a 9-10. osztályosok, valamint a felnőttek informatikai képzésének biztos pontja az informatikai szakterem, amely a csoportokhoz telepített számítógépekkel egészül ki.

A könyvtár biblioterapiás foglalkozások vezetését teszi lehetővé a kölcsönzésen túlmenően, valamint biztosítja az oktatási rendszer kötelező irodalmának feldolgozását.

Az üvegház alkalmas biztosít - munkaterapiás foglalkozás keretén belül - az intézmény környezetét díszítő virágok megtermeléséhez.

A terápiás foglalkozások és a szabadidő hasznos eltöltésének biztosítása érdekében barkács- és kézműves terem áll rendelkezésre.

A szabad vallásgyakorlás szükségleteinek kielégítésére, illetve annak megalapozására imaszobát alakítottunk ki.

Az intézmény struktúráját meghaladó tárgyi feltételek biztosítására a környezet feltételrendszerre is bevonásra kerül (uszoda, sportpálya, mozi, színház stb.).

A költségvetés által biztosított feltételek bővítésére az intézmény vezetése a pedagógusokat pályázatok megírására ösztönözi.

II/B.

Személyi feltételek

A speciális gyermekotthon személyi feltételeit a 46/2003.(VIII.8.) számú ESZCSM rendelet határozza meg.

A speciális gyermekotthon életét közvetlenül az intézményvezető helyettes (gyermekotthon vezető) irányítja.

A pedagógusok és a segítő hivatásúak kiválasztásának alapfeltétele a megfelelő szakmai tapasztalat, a munkakör ellátásához szükséges empátia és tolerancia. A nevelési folyamatot a terápiás csoportok szakmai létszámán túlmenően

- pszichológusok
- növendékügyi előadó
- pszichiáter
- orvos
- fejlesztő pedagógusok
- foglalkoztatók segítik.

Azokat a speciális feladatokat, amelyek ellátására az otthon szakemberekkel nem rendelkezik (logopédus, gyógytornász, szakkörvezetők stb.) eseti megbízással biztosítja a felmerülő szükségletek szerint.

A fiatalokkal közvetlenül foglalkozó pedagógusok számára szupervíziós szolgáltatás biztosított, továbbképzésük pedig ütemtervben rögzített.

A speciális pedagógiai, pszichológiai, gyógypedagógiai és jogi ismeretek aktualizálására belső képzéssel gondoskodunk, különös tekintettel az új kollégák munkába állását megelőzően.

III.

Az intézmény az ellátottak nyilvántartását a 251/2006. (XII.6.) Kormányrendelet alapján létrejött "Gyermekeink védelmében" elnevezésű adatlap rendszer alapján végzi és bevezetésre került az elektronikus nyilvántartási rendszer (KENYSZI).

Egyéni gondozási nevelési terv (GH-1)

Az egyéni gondozási-nevelési tervet a gyermekotthon munkatársai - nevelő és szakértői csoport - készítik el a gyermek gyámjának bevonásával, a Gyvt. 57. paragrafusának (4) bekezdés d. pontja alapján. Az egyéni gondozási-nevelési terv tartalmazza a gyermek eddigi életkörülményeire alapozva - megfelelő részletességgel - a gyermek teljes körű ellátásához szükséges valamennyi adatot, a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 84 § (1) bekezdésben meghatározott források szerint.

Az egyéni gondozási-nevelési terv a gyermek erőforrásainak és szükségleteinek felmérésére alapozva készül - az egyéni elhelyezési terv célkitűzéseinek megfelelően. A programban foglalt feladatok megvalósítása és végrehajtásának koordinálása a vezető nevelő feladata (esetgazda). A megvalósulás teljesülése - legalább félévenként, a korrekció lehetőségével - értékelésre kerül.

III/A.

A gondozás-nevelés elemei

Nevelésünk alapelvei:

- A gyermekhez való viszonyban domináljon a személyközpontúság és a holisztikus szemlélet.
- A nevelés programja a gyermek szükségleteinek ismeretében kerül meghatározásra
- Tolerancia
- Empátia
- Az önellátás készségszintű kialakítása

III/B.

Nevelési szolgáltatások

A nevelés sikeréhez elengedhetetlen, hogy a neveltek érezzék saját felelősségüket, életútjuk megtervezésében váljanak részesévé és ne elszenvedőjévé a fejlődési folyamatnak. A cél megvalósulását segíti, ha a nevelő és a nevelt együttműködésük időszakára pedagógiai szerződést köt.

1./ Alapfeladatok megvalósításának alapelvei:

A fiatalok elhelyezésének kritériuma a kiscsoportos elhelyezési forma, amely a lakásotthoni struktúra megvalósulását vonja maga után. Törekvés az otthonosság megteremtése. Minden gyermek külön szekrényrel rendelkezik, hogy személyes tárgyait elkülönítve tárolhassa. Nagy gondot kell fordítani arra, hogy a fiatalok megőrizhessék személyes emlékeiket.

Rendszeres a tárgyutalmak egyéni igények szerinti kiválasztása, a születésnapok megünneplése.

A közösségi támogatás lehetőséget biztosít a közösségért végzett feladat pozitív élményének elsajátítására, a viselkedés korrekciós megnyilvánulására. A lakóközösség önálló egységként való működése lehetővé teszi, hogy minden közösség saját maga szervezze - az otthon rendjéhez illeszkedően - feladatait és azok végrehajtását.

Az egyéni különbségek figyelembevétele fontos rendezőelv az egyéni élettér kialakításánál. Biztosítéka ennek a kótagyas szobák által nyújtott lehetőség. Az együttélés szabályainak alkalmazkodni kell a másság elfogadásához.

A gyermekönkormányzat csoportszintű működtetése lehetőséget biztosít a demokratizmus gyakorlásához, a vélemény kinyilvánításának szabadságához, a saját sorsukat érintő döntések előkészítésében való részvételhez és az azokkal együtt járó felelősség megtapasztalásához.

Az otthon gyermekönkormányzata a jogszabályban meghatározott módon, az elfogadott Szervezeti és Működési Szabályzat szerint működik.

2./ A gyermekekkel kapcsolatos teendők alapelvei

A nevelés korrekciós irányát - az egyéni szükségletek figyelembevételével - az egyéni gondozási-nevelési terv részletezi. A korrekció a helytelenül rögzült szokások és téves reakciók terápiáját jelöli. Az egyéni és csoport terápiák célja, azoknak az élményeknek és sérüléseknek a feldolgozása, melyek gátjai az emberi kapcsolatok megalapozásának.

A kommunikáció és a kapcsolatkézség fejletlensége nehezíti a rehabilitáció sikerét, a csoportfoglalkozások ezek korrekciós lehetőségét biztosítják.

A nevelési folyamat eredményeként el kell érni, hogy az ingerszegény környezetből kikerült, alulmotivált fiatal érdeklődési körének és önmegvalósításának kibontakoztatása érdekében erőfeszítéseket tegyen, egy szocializált értékrend alapján.

Szakkörökön és a környezet biztosította szabadidős programokon való részvétel szélesíti a társadalmi környezethez való illeszkedést, irányítottága következtében szocializációs tréninget biztosít.

3./ A nevelés szinterei

A speciális gyermekotthon két szinten valósítja meg a közösségi nevelést:

- A csoportközösség feladata az előre megtervezett nevelési folyamatok csoportos feldolgozása nevelési tematika alapján, melyet a csoportvezető nevelője tervez meg. Célja az általános ismeretnyújtás, az életkori sajátosságoknak megfelelő feldolgozásban.

A csoportközösségben sajátítják el a fiatalok az önkiszolgálás és önellátás ismereteit.

A lakóközösségek önálló egységként való működése lehetővé teszi, hogy minden közösség maga szervezze, otthona rendjéhez illeszkedően, feladatait és azok végrehajtását.

A felnőttek irányításával részt vesznek a bevásárlás, étkezés (főzés, terítés), takarítás, ruhagondozás és a lakótérrel kapcsolatos kisebb javítások és kertészeti munkákban.

A nevelők folyamatosan figyelemmel kísérik és segítséget nyújtanak a zsebpénz felhasználásában.

A közösségekben mindenkinek megvan a saját feladata, amit naponta rendszeresen el kell végeznie, és a közösség előtt arról számot kell adnia. A közösség életét a csoportos és egyéni beszélgetések, az egyéni és közös tanulás, sportfoglalkozások, kirándulások és kulturális programok teszik egészségesé.

Fontos feladata a csoportnak, hogy kellő ünnepélyességgel megemlékezzen egyéni ünnepeikről és hagyományaikról.

- A csoportfoglalkozásokon a nagycsoportnak egy olyan formája működik, amely minden nap kezdetekor lehetőséget biztosít a csoport tagjainak, hogy az előtte álló nappal kapcsolatos elvárásait, féltéseit, szorongásait megfelelően szublimálhassa. Tájékoztatót kaphasson az előtte álló feladatokról, részesévé válhasson a nap foglalkozási rendben belüli szervezésének, önálló vállalásokat tehessen a közösség érdekében, felmentést kérhessen bizonyos tevékenységek alól.

A csoportokat az erre a feladatra felkészített gyógypedagógusok vezetik.

A gyermekotthon működését érintő helyzetek és problémák feldolgozására nagycsoportok működnek, amelyek lehetőséget adnak az otthon lakóinak véleményük elmondására, kérdéseik megfogalmazására.

A csoportban figyelmet kell fordítani azokra az élmény-feldolgozási mechanizmusokra, amellyel a személyiség a milió hatására reagál.

A csoportokat az intézmény pszichiátere vagy pszichológusai vezetik.

A terápiás csoportok hatásmechanizmusa azon alapszik, hogy a fiatalok elsajátítják a csoport szabályait, és annak megfelelően viselkednek. Az együttesség élménye fokozatosan kialakul, melynek segítségével megtapasztalják a kölcsönös bizalom adta társas támasz és elfogadottság érzését. Az egymásra figyelés, a tolerancia fontos összetevője a csoportnak. A terápiás

csoportokban - többek között - elsajátíthatnak egy társadalmilag elfogadott probléma-megoldó technikát, én-képük a realitáshoz közelítő, tapasztalatot szereznek az emberi kommunikáció szabályaiban, módosul értékrendjük, megtanulnak alkalmazkodni.

- Egyéni speciális fejlesztő programok.

Az elhelyezési terv és a kiegészítő vizsgálatok alapján a csoport nevelője és a szakértői csoport elkészíti a gyermek egyéni gondozási és nevelési tervét, szem előtt tartva az egyén szükségleteit és korrekciójának lehetőségeit. A terv tartalmazza a terápiás elemeket felelősök és időpontok meghatározásával, visszacsatolási és korrekciós lehetőségekkel. A nevelői munkát az egyéni fejlesztési lapok segítik, melyek a személyiség fejlődési problémáinak hat tünetét fogják át:

1. Szomatikus állapot zavarai
2. Családi és környezeti problémák
3. Intellektuális állapot
4. A tanulási képesség zavarai
5. Alkalmazkodási, illeszkedési képesség zavarai
6. Közösségellenes magatartás

A jelzett tünetekről egyéni probléma-profil készül, melynek segítségével feltérképezhetők az életút jellemzői és a korrekciók megtervezhetők.

Terápiás háttér

- Preventív terápiás izoláció

Az ellentmondásos diagnosztikai értékek tisztázása és a megismerési folyamat elősegítése érdekében a gyermeket egy erre a célra kialakított szobában helyezük el a szakemberek kezdeményezésére. Az elhelyezés egy ingerszegény környezetben, irányított inger-válasz reakció vizsgálatát teszi lehetővé, amely kiegészítője az egyéb vizsgálati eredményeknek. Az izoláció csak terápiás célra vehető igénybe, és a megismerési folyamat időszakára.

- Nevelési felügyelet

A terápiás intézkedés a személyi szabadság korlátozásával jár, s a jogszabályban meghatározott feltételek és körülmények között rendelhető el (GYvt. 81 §/A., Gyer. 126/A §).

A személyi szabadság korlátozásának színtere: biztonsági elkülönítő az izolációs szoba, illetve az intézményen belül elrendelt bármely helyiség. Az intézkedés célja, hogy a fiatalt önmagától vagy környezetétől megvédje, s lehetőséget biztosítson a fokozott nevelői eljárások megvalósulásához.

- Hitélet

Ellátottaink hitéleti tevékenysége és az ezzel kapcsolatos kulturális ismereteik életútjuk függvényében széles skálán mozog. Nevelési folyamat része az általános emberi értékek megismertetése, hitéleti szükségletek kielégítésének biztosítása.

- Biblioterápia

Verseket, irodalmi műveket olvasnak, lexikonokat tanulmányoznak, keresztrejtvényt fejtenek, idegen szavakat tanulnak. A foglalkozások hatására orientáltabbakká válnak a tudományok és művészetek befogadására.

- Életvezetési ismeretek és készségek

Az alkohol, a kábítószer, cigaretta károsító hatásainak megismerése, a nemet mondás technikájának elsajátítása.

- Milió terápia

Az ember, mint természeti tényező megismerése, a természetvédelmi és környezeti kultúra ápolása. Kirándulások és természetvédelmi akciókban való részvétel.

- Életút elemzés

A gyermek pozitív és negatív élményeinek, emlékeinek feldolgozása (egyéni vagy csoportos forma). A foglalkozás célja, hogy a fiatal jobban megértse családját és környezete helyzetét, és az ő helyét ebben a rendben.

- Kézműves és manuál terápia

A kézműves műhely által biztosított több irányú manuális tevékenység a készségek és képességek ez irányú kibontakoztatására. Az alkotás - esetleg együtt alkotás - örömeinek demonstrálása.

- Kreatív műhely

A műhelyfoglalkozáson résztvevők segítséget kapnak az érdeklődési körüknek megfelelő - főleg nem specifikus - szerepek gyakorlásához, mintát kapnak a szerepek tartalmát illetően (műszaki, háztartás-barkácsolási ismeretek és gyakorlatok).

- Közösségi kert

A növénytermesztés terápiás értéke a felhasználás élményén túlmutatóan lehetőséget biztosít arra, hogy a tevékenység eredmény rövid időn belül megmutatkozzék. A megtanult munkafolyamatok a későbbi önellátás alapjait is képezhetik.

- Hagyományőrző klub

Lehetőséget biztosít a kultúra és a nyelv identitásának megfelelő megismerésére. A kulturális hagyományok alapján felépíteni a szociálisan elfogadott értékrendet és életmódot. A saját kultúra megismertetése más kultúrkörhöz tartozókkal.

Az oktatást-képzést segítő szolgáltatások

1. Külső képző intézmény esetén

Speciális gyermekotthoni ellátásban a tanulási tevékenységnek, mint a fejlesztési területek egyikének lényeges funkciója van

A tanulási és magatartási zavarral küzdő neveltek alapfokú oktatása, szakmai képzése külső képzőhelyek szakmai irányításával történik.

Az iskola életébe történő beilleszkedésüket és magatartásukat speciális pedagógiai módszerekkel, a fejlesztő pedagógusok részvételével segítjük

Alapvető feladat, hogy a tanulók kapcsolódni tudjanak a kiválasztott oktatási intézmény munkájába, és sikeresen teljesítsék azok követelményeit.

2. Magántanulói és nappali tagozatos tanulói jogviszony

Az ellátottak személyiségállapota és viselkedészavara a nevelődés kezdeti szakaszában olyan súlyú illeszkedési problémákat jelez, amelyek következtében a fiatal a mindennapos iskolai ellátásban nem helyezhető el, ezért a gyám illetve az intézmény vezető írásbeli kérelmére a fogadó iskola intézményvezetője felmenti a rendszeres iskolába járás alól és magántanulói vagy nappali tagozatos tanulói jogviszonyba helyezi

Az intézmény a képző intézményekkel - együttműködési szerződés alapján - biztosítja a vizsgáztatás lehetőségét.

2.a. Osztályozó vizsgára felkészítés

- A mindennapos iskolába járás alóli felmentés okait feltárni és elemezni kell az egyéni korrekciós terv módosításához. Fontos információ, hogy a felmentés oka szocializációs és/vagy tanulási zavar, és/vagy alapismereti hiányosságok.

- A tanulót az osztályozó vizsgára való felkészülésben meghatározott ütemterv szerint segítik a külső iskola szaktanárai, fejlesztő pedagógusok és a nevelők.

- Biztosítani kell az önálló tanulás lehetőségét, a támogató, nyugodt felkészítést.

- A tanulás és a munkafoglalkoztatás megfelelő aránya a tanrendben kerül rögzítésre. A foglalkoztatás a munkaterápiás elemeken túlmenően pályorientációs célokat is szolgál.

- Az egyéni terhelhetőséget figyelembe véve a fejlesztő pedagógusok foglalkozásait az ismeretnyújtáson túlmenően szakosodottan, készség- és képességfejlesztő foglalkozásokkal egészítik ki.

- Lehetőséget kell biztosítani az információ - különböző információhordozókon keresztül - átadására. Ennek érdekében a fejlesztő pedagógusok az informatika, a vizuális-kultúra, a verbális és írott kommunikáció, az épített és természetes környeztet, valamint a kézműves kultúra és a mezőgazdasági ismeretek irányába specializálódtak.

- A vizsgára bocsátás a tanulóval foglalkozó pedagógusok javaslata alapján történik, az egyéni oktatási program szerint.

3. Szakmai képzés

A megfelelő alapfokú végzettséggel rendelkező tanulók egyéni érdeklődésük és képességeik, valamint orvosi alkalmasságuk alapján szakmai képzésben részesülhetnek.

A képzés időtartama alatt a nevelő rendszeres kapcsolatot tart a képző intézménnyel, segíti a fiatal illeszkedését, tanulmányi problémák esetén kezdeményezi a korrepetálás megszervezését, kéri a fejlesztő pedagógusok segítségét.

IV.

Rekreációs szolgáltatások

Célja, hogy a gondozott gyermek megtanulja, hogy az egészségesen fejlődő egyén lelki, fizikai és szellemi erejének megújítása elengedhetetlen feltétele a jobb egyéni teljesítmények elérésének. Az egészség fontos a megterhelő élethelyzetek elviselésében, a stressz-helyzetekben.

A programok a gyermekotthon által szervezett szabadidős foglalkozásokon, vagy külső intézményekben való részvételt jelentik.

A rekreáció helyi feltételeinek biztosítása a gyermekotthonban élők szükségleteinek megfelelnek (barkácsszoba, számítógépszoba, tornaterem, sportpálya, kiskert egyéb természeti adottságok). Figyelembe kell venni az új élmények, kihívások, tapasztalatok iránti szükségletet, és ennek megfelelően kell alakítani az életteret.

Háziversenyek szervezésével fel kell készíteni a fiatalokat az intézmények közötti sport-és kulturális versenyeken és vetélkedőkön való részvételre, biztosítva így szűkebb lakókörnyezetükhöz és életkori csoportjukhoz való kapcsolódás szocializált mintáit is.

V.

Egészségügyi és étkeztetési szolgáltatások

Az étkeztetési szolgáltatások területén a személyes gondoskodást nyújtó intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 1/2000. SZCSM. rendelet és az ÁNTSZ előírásainak, a gyermekek életkorának megfelelő és gyakoriságú étkezést biztosít az intézmény. Az étkeztetést - az ebéd kivételével - a lakásotthonok biztosítják, elkészítésében az ellátottak részt vesznek, megtapasztalva és megtanulva az ellátással kapcsolatos tevékenységeket és ismereteket.

A szomatikus és pszichés státusukban történő kedvezőtlen változásokat házi orvos és pszichiáter kíséri figyelemmel. Speciális ellátásra a szakellátó rendszerekkel van kapcsolat (drogambulancia, ifjúságpszichiátria, gyermekosztály).

A gondozás és nevelés elemei a speciális gyermekotthon mindennapi gyakorlatában a személyes kapcsolatokban válnak élővé. Az intézményes elhelyezési forma szükségessé teszi és a napi életgyakorlatot is átszövi a helyben kialakított szabályok rendszere. Az otthon működését a Napirend szabályozza, a csoportok közös szabályait mikrokörnyezetükre alakítják ki.

A gyermekotthon lakói - egyéni képességeiknek és életkoruknak megfelelően - részt vesznek a napi önkiszolgáló és közösségért végzett munkában (főzési alapszervezeteket, alapszervezeteket, önmaguk és környezetük tisztán tartását, kertészeti és kerti munkák alapjait, vásárlási alapszervezeteket sajátítanak el).

A fiatalok rendszerben meghatározott ruházattal való ellátása az egyén igényeit figyelembe véve egyedi vásárlással történik a gyermekfelügyelő segítségével a családi pótlékuk felhasználásával.

Minden fiatalnak a lakótérben önálló szekrénye van, ahol a ruházatát biztonságosan elhelyezheti, illetve értéktárgyait, használaton kívüli ruházatát a csoport központi raktárában tárolhatja.

A fiatalok személyes szükségleteik kielégítésére a rendszerben meghatározott mértékű zsebpénzt kapnak, mellyel szabadon rendelkeznek.

VI.

Jutalmazás, büntetés elvei

A jutalmazás és büntetés alapelveit a Házi rend foglalja magába. A Házi rend magatartásszabályokat állapít meg, melynek betartása megerősítést (dicsőretet), megszegése pedig büntetést von maga után, az egyik legfőbb formális viszonyítási pontokat nyújtó dokumentum a gyermek számára. Ez az egyik legfőbb eszköz, hogy növeljük a gyermek biztonságérzetét. A jutalmazásnak és büntetésnek alkalmazkodni kell a fiatalok egyéni különbözőségéhez, a teljesítmény mértékéhez. Az egyik leghatékonyabb eszköz gyermekcink korrekciós nevelésének támogatásában, amely kiegészül egy értékelő rendszerrel.

Legfőbb kritériumai:

- egységes és objektív rendszer
- stabil viszonyítási keretet jelen a gyermekek mindennapi életében
- a pozitív viselkedés megerősítésére épül
- azonnali visszacsatolást ad a gyermekeknek
- jutalmazási rendszere a tapasztalatok alapján hatékony motiváló erőt jelent

A jutalmazás és büntetés részletes kidolgozása a fiatalokkal közösen, a gyermekönkormányzat támogatásával összhangban készült el.

VII.

A családdal való kapcsolattartás

Azoknak a gyermekeknek, akiknek a gyámhatóság a családdal való kapcsolattartást engedélyezte, a gyermekvédelmi ügyintéző akcióttervet készít, amely tartalmazza a kapcsolatfelvétel módját, tartalmi elemeit.

A gyermekvédelmi ügyintéző a nevelődés kezdeti szakaszában, már az elhelyezési értekezleten a fiatal családjával, családsegítőjével, egyéb szakemberekkel közösen megállapodnak a nevelési program támogatásával kapcsolatos kérdésekben. Évente - szükség esetén gyakrabban – ismételt konzultációra kerül sor.

A törvényben meghatározott módon szerveződik - levélben, telefonon és hazautaztatással - a rendszeres kapcsolattartás elősegítése és ösztönzése.

A gyermekvédelmi ügyintéző a Környezetanulmány VII. adatlapon vezeti a kapcsolattartásra jellemző adatokat.

A rendezett családi kapcsolatok biztosíthatják a szülők részvételét a sikeres korrekciós munkában. Lehetősége van a szülőknek (kapcsolattartásra jogosultaknak), hogy gyermeküket a gyámhatóság határozatának megfelelően látogathassák, helyiséget biztosítva a meghitt találkozóra. Szabadság és eltávozás engedélyezése esetén gyermekükért jöhetnek, illetve ha ez nem áll módjukban, végső megoldásként a gyermekvédelmi ügyintéző, nevelő a fiatal hazakíséri.

VIII.

Elbocsátás az otthonból

A törvényi szabályozásnak megfelelően az ellátottak két évig tartózkodhatnak a gyermekotthonban, ettől eltérés csak az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság javaslatára - különösen indokolt esetben lehetséges.

Az elbocsátás, az otthonból való kikertülés a fiatal életében jelentős élethelyzet változást eredményez. Strukturált szabályrendszerből kevésbé szabályozott rendszerbe kerül. Az elbocsátás a beutalási indok megszűnése, (a szakértői bizottság véleménye alapján) a 18. életévének betöltése, vagy utógondozói ellátásának megszűnése következtében történik.

Az elbocsátást megelőzően a gyermekotthon felterjeszti a fiatalot az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság vizsgálatára. A vélemény kialakításához szükséges dokumentumokat a bizottságnak megküldi és gondoskodik, hogy az elbocsátás előtt álló gyermek - kísérővel együtt - a bizottság előtt vizsgálatra megjelenjen.

Az elbocsátás jogi eljárása a gyámhivatali határozat alapján kezdődik, de ezen túlmenően a pedagógiai folyamat része, melynek előkészítése és lebonyolítása a fiatalal közösen történik.

A nevelési program kezdeti szakaszában a fiatal, a gyám (szülő) és a nevelő közösen felvázolják azokat a lehetőségeket, amely a fiatalra vár visszahelyezése vagy hazakerülése után.

A gyám segítségével helyszíni látogatást szerveznek a visszafogadó környezetbe, amelynek tapasztalatait a nevelési folyamat további részében feldolgozzák. Fontos a munkahely és a lakókörnyezet közös kiválasztása, megismertetése, alapozva a látogatás személyes kapcsolataira.

A csoport életében fontos esemény egy társuk elbocsátása, ezt megfelelő ünnepélyes hangulatban, búcsúztatót szervezve dolgozza fel.

A gyámhivatal által meghatározott napon a fiatalért gyámja jön, s viszi el a gyermekotthonból.

IX.

Utógondozói ellátás

Az intézmény lehetőséget biztosít azoknak a fiataloknak, akik az intézményben váltak nagykorúvá, de nevelési folyamatuk nem zárult le, tanulmányaikat nem fejezték be, vagy szociális indokoltságuk alapján utógondozásukat a gyámhivatal elrendelte, hogy továbbra is az intézmény ellátásában maradjanak.

Utógondozójuk segítségével önállóbb, de az intézmény rendjének megfelelő életvitelt élnek. Anyagi lehetőségeik függvényében, egyéni szerződések alapján, térítést fizetnek.

Célkitűzés, hogy az intézményben történő elhelyezést - személyiség és gazdasági állapot függvényében - albérleti elhelyezés váltsa fel.

X.

Gyermekotthon kapcsolatrendszere

A feladat ellátása érdekében az intézmény folyamatos és szervezett kapcsolatot tart fenn - az intézményvezető személyében - az Emberi Erőforrások Minisztériuma illetékes főosztályaival, a gyámhivatalokkal, az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Bizottsággal, a szakmai szervezetekkel és a gyermekjogi képviselőkkel.

Az intézmény sajátosságából adódóan mindennapos a kapcsolat - növendékügyi előadó közreműködésével - a fiatalok gyámjaival, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatokkal, bíróságokkal és rendészeti szervekkel.

A hivatalos kapcsolatrendszeren túlmenően az együttműködés irányultsága az együttgondolkodást és együtt munkálkodást tűzi ki célul. Együttműködési Szerződés szabályozza a kapcsolatrendszert a kisebbségi önkormányzattal (ZMJV RNÖ), és más civil szervezetekkel.

A szakértői csoport rendszeres munkakapcsolatot alakított ki azokkal az oktatási és képzési intézményekkel, amelyekben a fiatalok elhelyezést nyertek.

Gyermkeink sportolási és kulturális igényeit intézményünk környezetében lévő teleptüléscsokkal együttműködve ösztönözzük.

XI.

Dokumentáció

Az adatkezelés az 1992. évi LXIII. tv., valamint a 235/1997. számú kormányrendelet előírásainak megfelelően. Az ellátottak személyes adatairól a gyámhivataloknak és az igazságügyi hatóságoknak biztosított a tájékoztatás.

A tájékoztatás rendjét a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. tv., az államtitokról és a szolgálati titokról szóló 1995. évi LXV. tv. a közokiratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. tv. szabályozza.

Nevelési egységekben vezetett dokumentációk:

- Haladási napló
- Zsebpénz-nyilvántartás
- Ruha és ételmezési nyilvántartás
- Látogatási napló
- Pedagógiai szerződés
- Egyéni fejlesztési tervek

A növendékügyön elhelyezett dokumentációk:

- Személyes iratanyagok (a 15/1998.(IV.30.) NM. rendelet 132. paragrafusa szerint)
- "Gyermekeink védelmében" adatlapok (rendelet szerint)

Záradék:

A szakmai programot szükség szerint kell felülvizsgálni, és - a jogszabályváltozások és az intézmény feladatrendszerének figyelembe vételével - a szükséges átdolgozásokat el kell végezni.

A gyermekotthon szakmai programját a nevelőtestület a 2016. augusztus 09. ülésén megtárgyalta és elfogadta.

A szakmai program a fenntartói jóváhagyást követő napon lép hatályba.

Zalaegerszeg, 2016. július 15.

1220
.....
Kanizsai Miklós
mb. intézményvezető

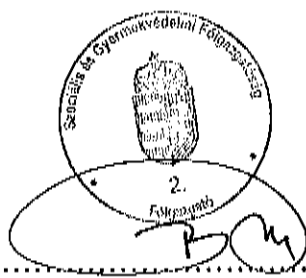
.....
Takács Péter
gyermekotthon vezető

Fenntartói jóváhagyás:

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóságról szóló, 316/2012.(XI.13.) Korm. rendelet 4.§.(4) bekezdés a) pontjában foglaltak alapján az EMMI Speciális Gyermekotthoni Központ, Általános Iskola és Szakiskola, Zalaegerszegi Gyermekotthona (8900 Zalaegerszeg, Posta u. 144.) Szakmai Programját jóváhagyom.

Budapest, 2016.....09.30.....

.....
Bátori Zsolt
főigazgató